

“Žena je čovekova budućnost”, glasi sumerska izreka, a Simone de Beauvoir, francuska književnica i utemeljivač feminizma je rekla: “Najvećim delom zahvaljujući tome što radi, žena je izbrisala razliku između sebe i muškarca, jedino joj rad može garantovati stvarnu slobodu”.

Na štandu Privredne komore Beograda, predstavila se sjajna ekipa žena koje su se svaka u svom delokrugu rada izborile za status u društvu i ekonomsku samostalnost. Sanja Jakovljević, predstavnik Udruženja ugostiteljstva i turizma Privredne komore Beograda koja okuplja sve hotele, restorane, i turističke agencije u Beogradu na 45. Međunarodnom sajmu turizma u Novom Sadu održanom od 27 do 30. septembra 2012. godine, ispred Privredne komore organizovala je posetu „Kluba prvih žena“ iz Beograda, koje je dočekaao direktor Novosadskog sajma, Goran Vasić, a direktor priredbe g-đa Imelda Monarov Čuljak im je priredila zvaničan obilazak sajma uz posetu turističkih organizacija iz zemlje i inostranstva, kao i posetu štandu zemlje partnera ovogodišnjeg sajma - Dežele Celjske. Na objedinjenom štandu Privredne komore Beograda izvršena je prezentacija savremenih tendencija i tehnologija u gastronomiji, firme Gastpro d.o.o. Dan kasnije, “Klub prvih žena” posetio je Bački Petrovac i Udruženje srpsko-slovačko prijateljstva “AHOJ”, gde su imale priliku da se upoznaju sa kreativnom radionicom i rukotvorinama ovih žena.

-Udruženja „Kluba prvih žena“ trenutno broji oko 120 članica, a suština ideje ovakvog okupljanja je umrežavanje i povezivanje žena koje svojim iskustvom i načinom funkcionisanja, bilo da su vlasnice, direktorke firmi ili menadžeri, mogu na taj način i da prenesu određena iskustva – obavestila je Sanja Jakovljević i nastavila:

-Udruženja ugostiteljstva i turizma je organizovalo i Forum uspešnih žena u turizmu, slično evropskim projektima koji se oslanjaju na principe rodne ravnopravnosti, i tom prilikom su vlasnice, direktorke, menadžerke, prenele neka svoja iskustva kako su se odlučile na to da u godinama krize otpočnu svoj biznis, koja je bila njihova vizija i kako su do sadašnjeg uspeha stigle. Na ovaj način su one bile u mogućnosti da prenesu svoj razvojni put, ohrabre i posavetuju, te daju podršku onim ženama koje nemaju dovoljno „hrabrosti“. Cilj je prenos

dobrih iskustava, pošto je Forum uspešnih žena u turizmu međunarodnog karaktera, mi smo naše žene iz Udruženja angažovali da nam prenesu iskustva kako da nam put bude lakši, brži i da ne ponovimo greške koje su one imale. To je jedan od ciljeva okupljanja, a u planu nam je finansiranje na bazi projekata rodne ravnopravnosti.

***Šta je potrebno da žene budu vaši članovi?**

-Nisu potrebno određeni uslovi, osim da su pozitivne, da žele da napravimo mrežu žena u regionu i da žele da prenesu svoja pozitivna iskustva i na taj način da zajedničkim naporima podignemo nivo usluga, ukoliko je reč o industriji turizma, u turizmu.

***Da li je srpska žena uključena u biznis i šta je to šta srpsku ženu koči da se na taj način ostvari?**

-Iz Evrope smo nasledili ono što je kod njih bilo pre 20 godina, produžili smo radno vreme i žena koja je porodično orijentisana ima i suviše obaveza, a malo pomoći da sve te obaveze savlada. Konkretno, u Holandiji je praksa da se petkom radi i od kuće, ukoliko žena ima decu starosti do 4 godine. Na ovaj način ona dobija jedan radni dan u toku nedelje da provede sa svojom decom. Ukoliko četiri dana radi kvalitetno, provodi kvalitetno vreme sa detetom kod kuće, onda ona ima dovoljno vremena da se posveti i sebi i porodici i ima dovoljno prostora za profesiju. Smatram da su žene u Srbiji prezauzete, da imaju previše obaveza i one koje uspevaju da poslovno podignu nivo kada govorimo u turizmu, to su zaista žene koje imaju šta da nam prenesu. Zato i organizujemo njihove prezentacije o načinima njihovog puta da bismo saznale, naučile na kako možemo bolje i profesionalnije da koristimo svoje vreme.

***Postoji dosta žene koje vode restorane, seoska domaćinstva, imaju aktivnosti u udruženjima. Ali, šta mislite šta bi trebalo uraditi da bi žena dobila ravnopravno mesto u nekom poslovnom društvu?**

-Vaše pitanje povezano je sa razvojem svesti, a to je proces koji zahteva vreme. Bitno je da u sadašnjosti radimo i da se na taj način ostvarujemo. Ono što ohrabruje jeste preduzetnički duh, pozitivnost, pozitivne vibracije naših žena na tom putu.

***Rekli ste da evropske razvijene zemlje daju ženama izvesne benefite. Kome biste vi kao udruženje trebali da se obratite da bi se to pokrenulo i kod nas?**

-Evropske zemlje ulažu čak i u prevenciju, kako bi predupredile da im žene ne bi odsustvovala radi bolovanja, pa tako one npr. dva ili tri puta nedeljno imaju besplatno korišćenje nekog vida rekreacije, fitnesa i sl. Žena je stimulisana i za rođenje trećeg deteta sa platom kao da radi najbolje plaćen posao koji bi mogla da ostvari sa svojim zvanjem. Mi se trudimo da prenesemo pozitivna evropska iskustva kod nas, ali potrebna je svest o tome da nije bitan kvantitet provedenog vremena na radnom mestu, već kvalitet i motivisanost zaposlene žene. Na taj način žene funkcionalnije i efikasnije mogu da koriste svoje resurse. To je proces kojim bi trebalo uticati i na pojedina ministarstva i na razne nivoe unutar državne uprave, a znamo da je kod nas sve što je sistemski teško sprovodljivo i da nam nedostaje kontinuitet. Možemo problem žene u društvu izneti kao inicijativu, ali je teško uklopiti sve spona da bi se napravila integracija svega toga.

***Ali, ipak se nadate boljim danima, zar ne?!!**

-Naravno, na tome radimo i nastojimo da nam svaki naredni dan bude bolji od prethodnog dana. Ekonomska nezavisnost, pravo na rad i iste plate kao i za muškarce, nisu sami sebi cilj nego put ka potpunijem životu, koji još uvek na mnogim poslovima, i u mnogim delovima sveta nije moguće ostvariti ukoliko ste žena – naglasila je Sanja Jakovljević.

Ima potvrda da se naše društvo kreće u dobrom smeru, kada su u pitanju prava žena: žene je našle mesto i u politici, i na rukovodećim mestima, žene su cenjene i kao stručnjaci, umetnici, lideri u raznim naučnim oblastima. Ali kao i ranije, žena ostaje nezamenjiva na svim poslovima koje se odnose na decu, kuću, domaćinstvo, a naše društvo je malo sklono da se bavi upravo pitanjima kako rasteretiti ženu poslova koje su u civilizovanom svetu žensko-muški a ne samo ženski poslovi.

